
Anden Søndag efter Paaske

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Anden Søndag efter Paaske	4
2. SØNDAG EFTER PAASKE	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Anden Søndag efter Paaske

2. SØNDAG EFTER PAASKE

Prædikedag 2. SØNDAG EFTER PAASKE

Prædikedato 27. april 1941

Prædiketekst Johannes 10,11-16

Prædikested Vedersø Kirke

Prædiken ID P270441-01

Kilde (Web. Ved Babylons Floder, 27-33)

Anden Søndag efter Paaske.

Der er intet Billede, der har været den kristne Kirke kærere ned gennem Tiderne end dette af Frelseren som den gode Hyrde. Katakombernes første Kunstner har i sin Bombekælder, mens Forfølgelsen rasede over Jorden, tegnet med skælvende Streger Hyrden, der værner sit Lam. De store Kunstnere i de følgende Aarhundreder har atter og atter ladet sig inspirere netop af denne Skikkelse. Og i vort danske Sprog i Dag er det jo saadan, at der næppe findes et Ord med mere poetisk Klang end Ordet Hyrde. Naa, nu er vi jo ogsaa et Landbrugsland. Alle Mænd, der har drevet det til noget i Danmark, er begyndt som Hyrdedrenge paa den jydsk Hede. Det er næsten en Cliché. Og det er nemt at forstaa, hvorfor Hyrdebilledet husvaler os saa inderligt. Fjernt fra Byen med dens Uro og Larm flyttes vi, ud til, hvor Aaen klukler mellem Engens Blomster, mens Hedernes majestætiske Alvor løfter sig bag, Vinteren er vejet, Foraaret er kommet til Lande, og der raver paa spæde Ben, dansende i Usikkerhedens Ynde, de nyfødte Lam, svingende med Halen, naar de finder frem til Livets Væld, skjult i Mors Uld, som er saa lun for smaa kolde Næser, der lige har stiftet Bekendtskab med denne Verdens kølige Vind. Se Hyrdedrengen med Hunden ved sine bare Fødder (dette skønne Fortrolighedsforhold mellem Menneske og Dyr!). Sol og Vind leger i hans gule Haar, Drømmene gaar i hans Drengemande, mens Fingrene snitter paa en Fløjte fra Pilebusken ved Aaens Slyng.

Ak, denne bedaarende Idyl fra jeg havde nær sagt Paradisets Enge har ikke altfor meget at gøre med Vorherre Jesu Hyrdeskab. Det kan forøvrigt være, at ikke engang den lille Hjorddreng selv vil vedkende sig Beskrivelsen. Maaske er eller var (for nu er der snart hverken Heder eller Hjorddrenge eller Faar mere her til Lands) Husbond haard og Madmor fedtet med Kosten, maaske var Ensomheden om Troldhøjene knugende — og Vejene var lange for de korte Ben, og Hugormen lurede i Lyngen paa de nøgne Fødder. Iskold var Morgenen, glohed den skyggeløse Middag, vidt omkring kunde Dyrene strejfe, Lavninger var der at forsvinde i, og Ræven var farlig for Lammene. Det er fortalt om saadan en Hyrdedreng, at han gik op paa en Høj og forbandede Gud.

Og naar Kristus har taget Hyrdenavnet paa sig, er det ikke for at sidde for en Maler med Smægtefarver paa Penselen. For ham var det at være Hyrde blodig Alvor. Paa ømme forskaarede Fødder er han paa Vandring over de skarpe Sten efter de Lam, der er styrtet ned eller har forvildet sig bort fra Flokken, maaske er blevet stikkende i Tjørnekrat. Hverken Dag eller Nat tør han unde sig Hvile. Og de Rovdyr, der lusker om hans Hjord, er ikke Smaaræve, blot farlige for Lammene, men Ulve, der blotter Tænder ad ham selv. Hans Hvilested er ikke en Hedehøj med Mos til Hynde, men det er Golgata Banke, Hovedpandestedet. Den Paaskeluftning, der vil lege med *hans* gule Lokker, støder paa en Tornekran. Jeg er den gode Hyrde, siger han og forklarer det selv ved intet mindre, end at han sætter sit Liv til for Faarene.

Dette er den Hyrde, vi kalder for vor; saadan er det gaaet til, at vi hører ham til og ikke vil vide af nogen anden Røst end hans. Hans blodige Hænder og Fødder, hans skrammede Ryg, de røde Stænks Mønster omkring hans svedige Pande, alt det har fortalt om hans Omsorg for os, om det Sind, der ikke kunde svigte, men hellere betalte, hvad Pris der end krævedes, end lod os i Ulvenes Vold. Derfor er det, vi føler, at vi er ikke vore egne. “Mellem alle Verdens Røster, din er ene den, der trøster” nu og i al Evighed.

Han er den gode Hyrde, det betyder ogsaa, at han er den store Hyrde. Det var denne Landsbytmrers Ambition at være Menneskehedens Arkitekt, at bygge den Kirke, der skulde være Alverdens evigt sikre Tilflugtsrum. Denne ydmyge Mand begyndte beskedent i Nazareth, men hans Planer var uden Grænse; end ikke det romerske Rige var ham nok til Livsrum. *Alle Dage, indtil Jordens Ende*, saadan lyder hans egen Opgivelse for Tid og Sted.

Ja, naar han i Dag siger disse Ord: “Jeg har andre Faar, som ikke er af denne Sti,” saa lyder det vel af lige saa lidt, som det betyder meget. Blicher syslede med en Opfindelse af rullende Faarefolde. Den har Jesus egentlig gjort. Det var hans Tales Mesterskab at standse ved en ubetydelig Ting af Hverdagen, og se, med-et var den verdensomspændende og evig. Han kunde bøje sig ned til den tilfældigste Sten paa Vejen og løfte den i sine Hænder, og se, saa var den de Vises Sten. Nu staar han her ved Genesarethsøen, og hans Blik glider hen over en Flok Faar i en snæver Stenindhegning, og saa løfter han Øjnene, og nu er han selv Hyrden, og Stengærderne viger og viger, nu omspænder Folden hele det jødiske Rige, nu hele det romerske, nu alle Jordens, men Hegnene standser ikke endnu, han er ikke blot Hyrde for alle Samtidens Slægter, ogsaa for de Millioner, der var, og de Millioner, der kommer, Aartusinder frem, Aartusinder tilbage, alle.

Saa stort var hans Hjerte. Vi andre kan nøjes med at holde af Kone og Børn og et Par Mennesker mere. Med lige Varme rakte hans Kærlighed til hver eneste en i Menneskeheden. Han følte sig kaldet til Hyrden for os alle; for hver eneste gav han sit liv.

Hvor er det dog et stort Ord, dette: Verdens Frelser! Buskmænd og Hottentotter, Sokrates og Alexander den Store, og Christian den Tyvende til Danmark, Soldaterne, der nu kæmper i Grækenland, og den unge Mand, der staar ved Siden af mig paa Forperronen af Linie 15 og snakker med sin Kæreste og siger Kraftedeme til hvert andet Ord, de unge Flyvere paa deres Forfærdelsens Togter hen over Europa og de smaa Børn i Bomberummene under dem, ihvem jeg vil tænke paa, ihvem du saa er, saa er han din Hyrde, saa kalder hans Stemme paa dig, saa har han givet sit Liv for at frelse dig fra Ulvene.

Men blev det da til noget? fik han frelst nogen? er vi ikke alle i Ulvenes Vold overalt i Dag lige saa uhjælpeligt som Aar 30 i Palæstina?

Han er den gode Hyrde, han staar foran sin Hjord endnu, han fører sin Kamp med Ulvene, som han har ført den i Aartusinder. De har dræbt ham eengang, og det var hans hellige Offer, den Sejr, der grundlagde den store Fold i Himlen hos Gud. Men her paa

Jorden kæmper han videre i sin Menighed. Der er Faar af hans Folde, der gør Parti med Ulvene, og Forbandelsens Mærke træder frem og skinner rødt fra deres Pander, og Fortabelsens Dyb aabner sig bag dem. Men der er ogsaa dem i hans Folde, der fyldes helt med hans Aand. Som Faarene slaar Kreds om de smaa Lam, naar Ræven nærmer sig, og stamper i Jorden og gør Front mod Angriberen, saadan slaar ogsaa de Kreds og gør Front og vil hellere lade sig rive ihjel end forære Røveren Adgang til Folden. De giver sig ikke i Underhandling med Ulven, de gør ham ingen Indrømmelser, de lader sig ikke narre af, om han viser Tænder og kalder det for et Smil.

Saadan ser vi Martyrerne i deres sidste Stund. Naar Nero brændte dem levende, naar Bolsjevikerne drev dem mod Muren, følte de, at den store Hyrde havde gaaet Vejen for dem først, at han kom til dem nu og atter gik den sammen med dem - frem over Slagtepladsen ind til Sejrsfolden paa Paradisets Enge.

Derinde fanger vi et Glimt af dem, naar han en sjælden Gang imellem salver vore Øjne til at se saa højt. Derfra skinner det solhvidt over Evighedens rumløse Fold. Og de er samlet derinde, alle, den store hvide Flok, de første Dages forfulgte sammen med de sidste, Katoliker og Protestanter, Missionsfolk og Grundtvigianere, Mennesker, der har fundet Fred i hinandens Tanker, og Mennesker, der i misforstaaet Iver har mishandlet hinanden for Troens Skyld, Inkquisitionstidens Ofre sammen med deres Bødler, lyksalige ved nu at have fundet frem til hinandens Tilgivelse og Samhu. Smaa lemlæstede Børn springer rundt med hele Lemmer, Soldater knæler i Tak for at have faaet deres Blodskyld tvættet af, den ædle Hedning, der først her har fundet Sandhedens dybeste Kildevæld, Synderinden, som Hyrden selv i yderste Øjeblik bjærgede ud af Fordærvsens Krat, Helte og Smaafolk, Sportsmænd og Krøblinge, de er der alle, alle, og selv sidder Hyrden paa Golgata Banke, som nu er den blomstrende Lynghøj, han ser ud over alle sine paa Engene om Salighedsfloden, saa løfter han sin Fløjte og spiller den dejlige Vise: Een Hjord, een Hyrde.